

Varför är det så lite dans i skolan?

- en studie om elevers förhållningssätt till dans i skolan

Emma Vahlberg

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN
Självständigt arbete grundnivå 15hp 141: 2011
Studiegång Idrott, fritidskulturer och hälsa 6-9
Handledare: Sophie Linghag
Examinator: Bengt Larsson

Sammanfattning

Syftet med denna kvalitativa studie är att beskriva och förstå om och hur genus konstrueras socialt i elever och lärares förhållningssätt till dans i skolan. Tre övergripande frågeställningar som jag använt som utgångspunkt i denna studie är, hur upplever elever, pojkar och flickor dans i skolan? Har genus några betydelser i elevers och lärares förhållningssätt till dans och har dans någon betydelse för pojkars och flickors identitetsskapande? Metoden jag använde mig för att undersöka dessa frågeställningar var gruppintervjuer med elever och enskilda intervjuer med lärare. Mitt bakomliggande intresse till detta började med att jag sedan tidigare kunnat ta del av en forskningsrapport som redogör för att idrotten i skolan utgår från att tillgodogöra manliga intressen (Redelius, 2004) samt att dans är en aktivitet som sällan förekommer i ämnet idrott och hälsa (Skolinspektionen, 2010). Resultat som kom fram under intervjuerna visar bland annat både pojkar och flickor upplever att dans är något som intresserar flickor mer än pojkar, detta trots att bara några få av flickorna och ingen av pojkarna från intervjuerna nämnde dans som den roligaste aktiviteten under idrott och hälsa. Resultaten från de genomförda intervjuerna med lärarna visar att det upplever att både pojkar och flickor har samma engagemang under själva dansaktiviteterna, men att pojkarna i större utsträckning protesterar eller visar på ett negativt kroppsspråk under genomgångar när det är dansundervisning i skolan än vad flickorna gör. Det teoretiska perspektiv som jag valt att analysera elever och lärares utsagor med är socialkonstruktivism och genusteori. Slutsatser jag dragit av denna studie är att dansundervisning påverkas av en rad faktorer som jag tror är en bidragande orsak till att dans kan vara svårt att organisera i skolan. Dessa faktorer är identitetsskapande, att dans är en symbol för kvinnlighet och att en del elever med annan religiös bakgrund sätter gränser för vad de kan delta i för danser i skolan. En annan slutsats som jag kommit fram till är att elevers olika inställning och engagemang till dans till stor del, är sammankopplat med vilken typ av stil det är på dansen, som kan kopplas till elevers identitet och symbolskapande. Genom att tydliggöra dessa faktorer i denna studie är min förhoppning att detta ska öka kunskap och förståelse för vad som påverkar dansundervisning i skolan. Detta hoppas jag också ska kunna bidra till att dansundervisningen i skolan utvecklas genom att man som lärare gör hänsynstagande av dessa faktorer när man planerar dansaktiviteter.

Innehållsförteckning

INLEDNING	4
BAKGRUND	4
SYFTE	8
<i>Frågeställningar</i>	8
TEORETISKT PERSPEKTIV	8
<i>Genus</i>	9
<i>Social konstruktion av kön</i>	9
<i>Identitet</i>	10
<i>Sexualitet</i>	10
<i>Etnicitet/ religion</i>	11
<i>Stil och symbol</i>	11
<i>Sammanfattning av teoretiskt perspektiv</i>	11
METOD	12
<i>Val av metod</i>	12
<i>Urval</i>	13
<i>Genomförande</i>	13
<i>Databearbetning</i>	14
<i>Tillförlitlighetsfrågor</i>	14
<i>Etiska aspekter</i>	14
RESULTAT	15
ANALYS AV RESULTAT	19
<i>Om rörelser</i>	20
<i>Tuffa steg och att vara cool</i>	21
<i>Elevernas inställning och engagemang till dans</i>	21
<i>Manliga och kvinnliga uttryck i dans</i>	21
<i>Etnicitet/ Religion</i>	21
DISKUSSION	22
<i>Hur upplever pojkar och flickor samt lärare dans i skolan?</i>	22
<i>Har genus några betydelser i elevers förhållningssätt till dans?</i>	22
<i>Har dans någon betydelse för pojkar och flickors identitetsskapande?</i>	23
<i>Diskussion om metod</i>	24
KÄLL- OCH LITTERATURFÖRTECKNING	25
BILAGA 1.....	27
BILAGA 2.....	28
BILAGA 3.....	29

Inledning

Trots att dans är beskriven i läroplanen har jag hittat studier från skolinspektionen (2010) som tyder på att dans är en aktivitet som man inte lägger så mycket tid på i idrottssalen. Aktiviteter som istället får mycket utrymme i idrottssalen är bollspel av olika slag samt konditionsaktiviteter. Det jag vill göra i denna undersökning är att lyfta fram elevers uppfattningar om dansen från en förortsskola i Stockholms kommun. Eftersom att dans visar sig vara verktyg för elevers motoriska utveckling och att det ingår som ett utav de betygsgrundande delarna för ämnet idrott och hälsa, tror jag att det är viktigt att belysa denna fråga, för att på något sätt närma oss elevers perspektiv på dans. Detta för att vi som lärare ska kunna organisera och utveckla dansundervisningen så att den upplevs motiverande och givande för eleverna.

Bakgrund

Min avsikt i detta avsnitt är delvis att presentera hur ämnet idrott och hälsa ser ut idag. Detta gör jag för att tydliggöra ett ojämlikt förhållande mellan hur flickor och pojkars efterfrågan och intressen tillgodoses under idrotten. En annan avsikt i detta avsnitt är att belysa området dans och hur det kan kopplas till genus. Jag kommer också att redovisa en överskådlig bild av vilka aktiviteter som är vanligast förekommande på skolor runt om i Sverige.

Vem är idrotten till för?

I Karin Redelius forskningsartikel *Vilka är vinnare och förlorare i ämnet idrott och hälsa* från 2004 visar en sammanställning från enkäter och intervjuer av elever att flickor har en mer negativ inställning till ämnet idrott och hälsa i skolan än vad pojkar har. Flickornas utsagor från enkäterna visade att det upplever sig dåliga i ämnet och att det inte utvecklades under lektionerna (Redelius, 2004)

Utifrån dessa utsagor väcktes mitt intresse för dans i skolan då dans var en aktivitet som flickornas uppskattade och kände sig duktiga i (Redelius, 2004). Här hoppas jag att min studie också kan bidra till att öka medvetenheten hos verksamma idrottslärare då jag upplever att det finns en snedvriden bild av hur ämnet skall organiseras och då med fokus

på att det läggs så lite tid åt dansundervisning.

Aktiviteter under idrotten

En granskning som genomfördes av Skolinspektionen 2010 på skolor runt om i Sverige undersökte den vanligast förekommande aktiviteterna under idrott och hälsa. Dessa inspektioner gjordes på 172 skolor runt om i Sverige i syfte om att öka medvetenheten samt för att bidra till att kunna utveckla ämnet idrott och hälsa. Resultaten från observationerna visade att bollspel var en av det vanligast förekommande aktiviteterna, detta trots att bollspel inte nämns i läroplanen (skolinspektionen, 2010). Dans som däremot står nämnd i läroplanen hörde till de aktiviteter som en av de mer sällsynt förekommande aktiviteterna utifrån dessa observationer.

Kön-Idrott-Skola

Utifrån Fagrell, Larsson & Redelius (2005) forskningsstudie framgår det att ämnet idrott och hälsa utgår från en manlig norm. Med manlig norm menar författaren att idrotten utgår och planeras utifrån pojkars intresse. Detta forskningsprojekt som genomfördes kallas Kön-Idrott-Skolan vars syfte var att undersöka undervisningen i skolan tolkat ur ett genusperspektiv. Där har man undersökt betyg, bedömning och makt i gymnastiksalen. De tillfrågade är elever från årskurs 8 och 9 och några verksamma idrottslärare från 4 områden i Stockholm.

Andra resultat som presenteras från detta forskningsprojekt visar att aktiviteter som förknippas med femininitet förekommer, men i inte i samma utsträckning som aktiviteter som förknippas med manlighet. Aktiviteter som förknippas med kvinnlighet värdesätts heller inte på samma sätt. Prestationer som snabbhet och styrka värderas också högre när det handlar om betygssättningen (Fagrell, Larsson, Redelius, 2005).

Några utsagor om dans

När jag sökte på tidigare forskning inom dans och genus, visade det sig att många av dessa undersökningar och forskningsrapporter utgår från danslärares perspektiv på dans och dansundervisning samt hur det kan kopplas till pojkars och flickors intresse och

inställning. Syfte med Anna Lindqvists doktorsavhandling från 2010 var att öka förståelse för dans som ett fenomen och uttrycksform i skolan tolkat ur ett genusperspektiv, där danslärares uppfattningar om pojkar och flickor inställning till dans presenteras. Utsagor från Lindqvist (2010) forskningsartikeln visar på att många av danslärarna upplever att pojkar har en hård yttre attityd och negativ inställning till dans och dansundervisning i högre utsträckning än vad det upplevde att flickorna hade. En majoritet av danslärarna uppfattade att pojkarna ofta hade en låg inställning till dans innan lektionens början. Danslärarna uppfattade det också som att många pojkar i högre utsträckning än flickor upplevde svårigheter med att utföra vissa rörelser, eller visade på ett motstånd till att vilja utföra vissa rörelser. Trots detta var det en majoritet av de tillfrågade överens om att både pojkar och flickor var aktiva under danslektionen (Lindqvist, 2010).

De olika typer av rörelser som man ägnade sig åt i dansundervisningen visade, enligt enkätundersökningen utgick från rörelser som i högre grad förknippas med manlighet än med rörelser som förknippas med kvinnlighet. Här handlar det om att försöka undvika rörelser som är allt för feminina (Lindqvist, 2010). Detta för att pojkar inte ska göra motstånd till dans. Rörelser som danslärarna uppfattar som mer maskulina är kraftfulla och snabba övningar, samtidigt som lugna och mer lyriska övningar ses som mer feminina rörelser. Vidare presenteras att några danslärare vill uppmuntra flickor att ta mer plats och att ge sig hän åt kraftfullare rörelser som ses som typiska manliga (Lindqvist, 2010). Vidare förklaras att det är mer tillåtet att tycka om dans om man är flicka än pojke, då det råder en större acceptans mot att flickor tillåts dansa mer maskulint kodade danser. Samtidigt som pojkar kan stöta på ett motstånd till rörelser som förknippas som feminina, i det här fallet lugna och lyriska rörelser (Lindqvist, 2010). Däremot råder det en uppfattning om att intresse för dans är någon som finns i alla skalor, det vill säga att det finns många olika faktorer som påverkar om man intresserar sig för dans oavsett om man är pojke eller flicka (Lindqvist, 2010).

Dansens värde

I boken *Pedagogiska utmaningar* (2007) nämns dans i skolan i ett eget kapitel. Författarna menar att dans förekommer i begränsad mängd, trots att det finns många fördelar med dans, bland annat att dans kan bidra till kroppslig och individuell utveckling. En orsak till att det förekommer så lite dans i skola tror författarna har att göra med att dans skiljer sig från vilka förväntningar som finns på idrott (Lundvall & Meckbach, 2007).

Förhållandet hur man ser på kroppen är idag stark förankrad med hur barn och unga ser på sig själva som individer, så kroppen och dess rörelser får uttrycka vem man är. De diskurser och bilder som kommer från media är det som många unga jämför sig med för att bilda sig en uppfattning om sin egen identitet (Lundvall & Meckbach, 2007). Flickors och pojkars ideal skiljer sig mycket från varandra, då pojkar förväntas vara starka aggressiva i sin framtoning samtidigt som flickor förväntas att vara smala och vackra (Lundell & Meckbach, 2007). Dans i skolan kan motverka dessa ojämlika förhållanden runt ideal som skapas av media genom diskussioner om manlighetsskapande och kvinnlighetsskapande. Genom att lyfta frågor kring den egna kroppen och dess uttryck kan detta bidra till större förståelse för kring begreppet genus och könsmönster (Lundvall & Meckbach, 2007).

Sammanfattning

För att återkoppla till varför jag undersöker dans och de föreställningar som finns om dans är mitt bakomliggande intresse att föra in mer dans i skolan då jag ser det som ett bra redskap att jobba med i skolan. Dans kan vara verktyg för att utveckla motoriska färdigheter men också för att den enskilda individen får en möjlighet att, som Liisa Ängquist (2006) beskriver, att utveckla självförtroendet.

Den forskning som jag presenterar visar bland annat på olika danslärares perspektiv på pojkar och flickors inställning till dans och att det råder ojämlika förhållanden mellan flickor och pojkars efterfrågan på aktiviteter inom idrott och hälsa (Redelius, 2004). Här upplever jag att det finns mer att utforska inom detta område eftersom att det är elevernas

röster som enligt mig är intressanta och kan tala om för oss som lärare och pedagoger hur de upplever idrottslektionerna.

Syfte

Syftet i studien är att beskriva och förstå om och hur genus socialt konstrueras i relation till dans i elevers förhållningssätt till dans i skolan.

Frågeställningar

Frågeställningar som har formulerats i studien är:

Hur upplever pojkar och flickor dans i skolan?

Har genus några betydelser i elevers och förhållningssätt till dans?

Har dans någon betydelse för pojkars och flickors identitetsskapande?

Teoretiskt perspektiv

I detta avsnitt redovisas det teoretiska perspektiv som legat till grund för utformning av analys. Det övergripande perspektivet är social konstruktion av genus som Connell (2009) beskriver med avseende att lyfta hur genus konstrueras genom socialt samspel. Socialkonstruktivism som beskrivs av Berger & Luckmann (1966/1998) är bakgrunden till Connells beskrivning av hur genus är en del av socialkonstruktivism. I denna studie väljer jag att fokusera på Connells text, *Om genus* (2009). För att vidare kunna analysera pojkars och flickors identitetsskapande väljer jag att lyfta begrepp som jag anser kommer nära och påverkar ett identitetsskapande. Då den typ av social konstruktion av genus som Connell (200) visar ligger nära hur en individ söker och skapar sin identitet. Syftet med detta avsnitt är att ge en förståelse för hur genus konstrueras och vad som påverkar ett identitetsskapande då jag i denna studie vill lyfta och beskriva sociala konstruktioner samt förstå hur detta kan påverka dans i skolan.

I rapporten från Kön-idrott-skola (KIS-projektet) framgår att manlighet står för det normbildande i undervisningen i ämnet idrott och hälsa (Fagrell, Larsson & Redelius, 2005). Detta var en av de utgångspunkter som jag fann intressanta att undersöka vidare samt om det fanns ett samband mellan manlighet som normbildande och att det förekommer så lite dans i den skolan jag genomförde undersökningen på.

Genus

I Reywyn Connells bok *Om genus*, en överskådlig text om genusforskning, förklarar författaren begreppet genus (2009, s 22), med ”att producera” och kan beskrivas som skillnader mellan något, exempelvis skillnad mellan manligt och kvinnligt kön.

Connell (2009) väljer att beskriva genus som en del av en social struktur där vårt sociala beteende blir en spegling av samhällets förväntningar på manlighet och kvinnlighet. Kroppens utveckling präglas av faktorer som i sin tur påverkas av genusstrukturer. En av dessa faktorer är utbildning. Genom att vi människor medvetet eller omedvetet upprätthåller normer för vad som vi anser vara typiskt manligt eller typiskt kvinnligt bidrar vi till denna typ av konstruktion (Connell, 2009)

Connell, (2009) beskriver begreppet genusmönster som handlar om upprätthållandet av de föreställningar som skiljer män och kvinnor åt. Dessa bygger på föreställningar om vad som är typiskt beteende eller karaktäristiskt för män eller kvinnor och som medverkar till konstruktion av manligt och kvinnligt. Dessa betraktas också som en allomfattande, naturlig och biologisk förklaring som beskriver män och kvinnors beteende och färdigheter. Exempelvis att manlighet förknippas med styrka, logik och sport och där kvinnor istället förknippas med ord som intuition, omvårdnad och skvaller (Connell, 2009). Dessa könsroller menar författaren sätter gränser för individers individualitet och tänkande.

Social konstruktion av kön

I Bronwyn Davies bok *Hur flickor och pojkar gör kön* (2003) beskriver författaren mönster från en undersökning hur pojkar och flickor konstruerar kön och könsmönster under leken. Davies (2003) menar också att manlighet idag får stå för det som hyllas, samtidigt som kvinnlighet förknippas med det motsatta till mannen som tillskrivs med attribut som makt och styrka. Även i skolmiljön är manlighet någon som premieras då pojkars styrkor belönas samtidigt som flickors lika presterande är någon som tas för givet och inte hyllas i större bemärkelse (Davies, 2003). Att som pojke eller flicka överskrida dessa könsmönster, går emot rådande föreställningar och förväntningar på manlighet och kvinnlighet eftersom att dessa konstrueras som varandras motsatser (Davies, 2003).

I boken *Maskulinitet på schemat* beskriver Marie Nordberg (2010) om begreppet att vara cool och dess innebörd i ett manlighetsskapande. Ord som beskrivs som coola förknippas med manlighet då dessa egenskaper ses som åtråvärda och statusgivande. Att vara "ocool" kan beskrivas som omanlighet, som beskrivs som motsats till att vara cool och manlig (Nordberg, 2010). Maskulinitetsskapande och feminitetsskapande beskriver författaren som något som pågår och överförs parallellt, åtskilt men också i samband mellan varandra (Nordberg, 2010). Eftersom att maskulina egenskaper förknippas med att vara cool är det svårare att som kvinna positionera sig som cool gentemot en man (Nordberg, 2010). Samtidigt som att en kvinna anses som cool om hon besitter egenskaper som förknippas med manliga egenskaper.

Identitet

Connell (2009, s 19) väljer att beskriva identitet på detta vis *"Identitet omfattar våra tankar om vad den tillhörigheten kan innebära, vilka typer av personer vi är som följd av att vi antingen är kvinnor eller män"*. Barnets sökande och utformning av den egna identiteten påverkas av det samhället och diskurser som det stöter på. Detta kan handla om hur man ska klä sig, kroppsspråk man använder och vilka leksaker man väljer att leka med för att positionera sig som antingen man eller kvinna. Sökandet efter en identitet menar författaren handlar om att förhandla om sin plats i genusspecifika beteenden som finns i samhället (Connell, 2009).

Sexualitet

Den konstruktion av manlighet och kvinnlighet samt de förväntningar som kommer därav beskriver manlighet med ord som tuffhet och aggressivitet. Vad gäller den manliga sexualiteten beskrivs heterosexualitet som överordnat homosexualitet och där feminina drag avfärdas (Connell, 2009). Förväntningar och föreställningar som finns på kvinnlighet beskrivs av Connell (2009) som omvårdande och med en känsla för intuition, något som står i motsats till manlighet. Den kvinnliga sexualiteten beskrivs med ord som prydhets, där kroppen får stå som objekt och med fokus på att vara elegant, vacker och åtråvärd (Connell, 2009).

Etnicitet/ religion

Begreppet Etnocentrism förklaras som att den egna kulturen, står för det som är det normala, konsekvensen av etnocentrism i samhället gör det problematiskt att se en annan kulturs perspektiv och synsätt. Då vi lever i en demokrati får vi inte glömma bort att respektera andra religioner och perspektiv, i det här fallet skolan (Elmroth, 2008). Religion, etnicitet eller utseende kan bland annat vara bakomliggande orsaker till att diskriminering utövas. Det handlar här om obalans i maktstrukturer, där det som anses ”normalt” också ses som det som eftersträvas. Detta får stora negativa konsekvenser för individer som utesluts på grund av en avvikande religion, etnicitet eller utseende som skiljer sig från det som anses vara normalt eller vanligast förekommande (Elmroth, 2008).

Stil och symbol

Att ingå i en grupp kan vara ett sätt att skapa sin identitet om man som individ upplever att gruppen tillför något meningsfullt. Inom gruppen finns också möjlighet att finna gemenskap och tillhörighet (Lalander & Johansson, 2007). För att skapa en trygg och stark gemenskap i gruppen kan stilar och symboler vara verktyg som medlemmarna i gruppen använder för att visa sin tillhörighet och känna gemenskap till gruppen (Lalander & Johansson, 2007). Beskrivningen som Nordberg (2010) ger på att vara ”vara cool” kan ses som en symbol för en viss status, där klädstil, attityd, intressen och personlighet kan spegla hur cool en person är och vilken identitet den tillskrivs. Användandet och skapandet av symboler kan också vara ett sätt att skilja och ta avstånd från andra grupper och människor, genom att utöva ett aktivt motstånd gentemot maktstrukturer, eller som i det här fallet strukturer vi kan hitta genom genus.

Sammanfattning av teoretiskt perspektiv.

I detta avsnitt var syftet att beskriva och förklara de olika begrepp, med utgångspunkt i genus för att senare analysera och diskutera olika aspekter som påverkar den typ av social konstruktion av genus som Connell (2009) visar på.

Metod

I förgående avsnitt presenterade jag det teoretiska perspektiv och de olika begrepp som övergripande påverkar och behandlar den sociala konstruktionen av genus som Connell (2009) beskriver. Dessa olika begrepp ligger till grund för metoden då syftet med denna studie är att beskriva och förstå om och hur genus socialt konstrueras i elevers förhållningssätt till dans i skolan. Här finner jag elevernas och lärarnas röster som centrala för utformningen av metodval, där elevernas röster är det jag lägger fokus på i analys och diskussion.

Val av metod

Metoden för denna undersökning har utformats efter tre forskningsfrågor, Hur upplever pojkar och flickor dans i skolan? har genus några betydelser i elevers och förhållningssätt till dans? Och har dans någon betydelse för pojkars och flickors identitetsskapande? Förhoppningen är att genom gruppintervjuer tillsammans med elever samt enskilda intervjuer med två lärare får större förståelse för vad som påverkar elevers inställning till dans och dansundervisning. Genom att använda mig av en kvalitativ ansats, får jag tillgång till elevernas och lärarnas perspektiv genom intervjuer. Backman (2008) väljer att beskriva kvalitativa metoder som ett resultat av intervjuer eller utsagor, vilket jag kommer att använda mig av i denna studie.

Intervjuerna med eleverna är organiserade i mindre grupper, där min förhoppning är att eleverna skall kunna starta en diskussion mellan varandra där samtalet mellan dem känns naturligt. Min roll blir här att fördela relevanta frågor som kan kopplas till genus och dans i skolan samt att fördela ordet till deltagarna i gruppen så att allas röster kommer fram. Detta är viktigt för att jag i min senare analys kan lyfta en bredare bild av elevernas förhållningssätt till dans i skolan. Eliasson (1994) förespråkar kvalitativa metoder om man vill undersöka ett område med överskådlighet men också för att finna djup i ett ämne. Detta finner jag relevant till denna studie eftersom att min ansats är att söka en överskådlig bild hur eleverna på vald skolan förhåller sig till dans. För att föra denna fråga vidare hade en mer omfattande intervjuundersökning på flera skolor varit intressant

ur den synpunkten att jag fått in ett ännu bredare resultat som också kan ha bidragit till en mer omfattande och djupare analys som Lindgren (1994) beskriver när hon talar om den kvalitativa metodens möjligheter om både bredd och djup.

Detta avsnitt hade som avsikt att belysa hur jag använder en mig av en kvalitativ metod, för att finna svar på det formulerade forskningsfrågorna. Eleverna och lärarnas svar skall förstås ur ett fenomenologiskt perspektiv där min avsikt är att finna svar på sociala fenomen (Lindgren, 1994), i det här fallet hur genus konstrueras i elever och lärares förhållningssätt till dans.

Urval

Elever och lärarna som jag valt att intervjua kommer från en högstadieskola i nordvästra Stockholm. Valet av denna skola gjordes eftersom att jag genomfört verksamhetsförlagd utbildning där. Utifrån mina observationer av området som skolan ligger i dominerar höghus. En stor del av befolkningen i detta område har utländsk bakgrund och det råder en stor variation i befolkningens etniska bakgrund. Intervjuerna med eleverna skedde gruppvis med 4 grupper med 4 elever i varje grupp i samband med deras idrottslektion, totalt intervjuades 16 elever. Eleverna kommer från årskurs 8 och 9. Jag valde dessa årskurser eftersom att jag anser att de har störst erfarenhet av idrotten i skolan och förhoppningsvis en uppfattning om hur deras dansundervisning utformats under skoltiden och därmed också. Jag har också valt att intervjua de två verksamma idrottslärare från samma skola. En manlig lärare i 50 års ålder med svensk bakgrund och en kvinnlig lärare i 25 års ålder med sydeuropeiskt ursprung.

Genomförande

Valet av vilka elever som skulle intervjuas gjordes i samband med elevernas idrottslektion då idrottsläraren hjälpte mig att fråga och välja ut elever som skulle delta på intervjuerna. Samtliga intervjuer både pågick under 10-15 minuter beroende på vilka diskussioner som uppkom i intervjusamtalen. Till min hjälp spelade jag in intervjuerna så jag dels skulle kunna koncentrera mig på samtalen som uppkom, och dels föra minnesanteckningar. Under intervjuerna kunde vi sitta i ett avskilt rum för att vi inte skulle bli störda under samtalen.

Databearbetning

Efter samtliga intervjuer med elever och lärare har jag transkriberat det empiriska material för att underlätta processen med att förstå och ta del av vad som kommer att bli mitt resultat. Empirin som kom fram genom intervjuerna har sedan sorterats utifrån olika teman som jag finner relevanta för syfte och forskningsfrågor. Svaren från eleverna och lärarna presenteras senare i underrubriker där man finner både elever och lärares tillsammans. Detta valde jag att göra för att underlätta läsningen av empirin, då man både får en bild av eleverna och lärarnas uppfattningar om hur flickor och pojkar uppfattar dans i skolan. Resultat som presenteras kommer senare att användas för kommande analys med hjälp av begrepp som beskrivits i teoretiskt perspektiv.

Tillförlitlighetsfrågor

Då jag som intervjuledare kunde fördela intervjufrågorna till elever under gruppintervjun kunde jag också fördela ordet så att alla elever fick prata om det ville. Detta bidrog till att en majoritet av de deltagande elevernas röster kom fram vilket stärker trovärdigheten i resultatet. Genom att beskriva eleverna och lärarnas utsagor med citat är min förhoppning att läsaren ska känna en närhet och kontakt till det utsagor som kom fram under intervjuerna. Som tidigare nämnt har jag dels använt mig av egna anteckningar under intervjuerna samtidigt som jag spelat in samtliga intervjuer för att underlätta den analytiska processen när jag sedan ska presentera resultaten. Detta var viktigt under skrivprocessen då jag kunde gå tillbaka till inspelningarna från intervjuerna för att få ”färska resultat” och därmed komma så nära eleverna och lärarnas utsagor som möjligt. Eleverna och lärarnas utsagor ska i denna studie ses och tolkas som deras synpunkter och uppfattningar och inte som en vedertagen sanning då min undersökning begränsas till några få intervjuer som i denna studie står för resultat.

Etiska aspekter

Eftersom att elever som deltar i mina intervjuer är under 15 år har jag bett om tillstånd från deras föräldrar där jag förklarar intervjuernas syfte (se bilaga.3). Samtyckeskravet som kan beskrivas som att deltagarnas ger mig sin tillåtelse att använda deras utsagor i min forskning (Forsman, 1997). Detta gäller speciellt om undersökningen behandlar frågor som kan anses av känslig natur eller som behandlar områden som inte ses som

något som behandlas i skolan. Då min forskning handlar om dans och dansundervisning har jag tillsammans med elevernas lärare kommit överens om att detta varken behandlar känsliga eller ämnen som ej är aktuella för skolan har jag valt att dela ut brev till elevernas föräldrar/vårdnadshavare efter genomförda intervjuer där jag bett dem kontakta mig om det inte vill att deras barns utsagor skall presenteras i min rapport.

I detta brev har jag informerat vårdnadshavaren vad mitt syfte är samt hur undersökningen gått tillväga. Eleverna och de tillfrågade lärarna som jag intervjuat har också blivit informerade vad syftet med undersökningen är samt vilken roll deras medverkan kommer att ha. De har också blivit upplysta om att det är frivilligt att delta samt att det när som helst kan väljas att avbryta intervjun eller att de inte behöver svara på frågor som de själva inte vill.

För att personerna som ingår i min undersökning inte skall blottas i min rapport, kommer jag varken att nämna skolans namn eller vad de intervjuade personerna heter. För att skilja på personerna i intervjuerna har jag istället valt att namnge dessa personer med olika siffror eller om det är en flicka/pojke eller en kvinnlig/manliga lärare som svarar på frågorna. För min egen del har jag raderat inspelningarna från de genomförda intervjuerna samt att jag har tystnadsplikt för vad som sagts på intervjuerna. Detta kan beskrivas med konfidentialitetskravet, som innebär att ingen utomstående skall kunna identifiera vilka personer som ingår i undersökningen (Forsman). Empirin som presenteras senare i min forskningsrapport kommer endast att användas för just denna forskning, detta kan förklaras som nyttjandekravet, som trycker på att resultaten används enbart i ett vetenskapligt forskningssyfte (Forsman, 1997).

Resultat

I detta avsnitt presenteras empirin från genomförda intervjuer. Empirin redovisas under

olika teman, där elever och lärares utsagor blandas.

Lärare och elevers uppfattningar om pojkar och flickors inställning till dans.

Utifrån intervjuerna visade det sig att både pojkar och flickor hade en uppfattning om att det är flickorna som har en mer positiv inställning till dans i skolan. Ett av svaren som flickorna från årskurs 8 gav visar att de upplever att killarna i större utsträckning än de själva istället vill spela fotboll än att delta på danslektionerna. Några av pojkarna delade flickornas uppfattningar till viss del.

En pojke från årskurs 8 berättar:

- *”folk tycker olika, men jag tror att det är tjejerna som gillar dans mer, många har dans som hobby ”* (syftar på flickorna som ”många”) (elev 9)

Utifrån intervjun med de två lärarna visade det sig att det delade samma uppfattning som eleverna, att det är flickorna som har en positivare inställning till dans i skolan. Med en positiv inställning syftade lärarna till att flickorna sällan protesterade eller visade på ett negativt kroppsspråk när det var dans på lektionerna, än vad de upplevde att pojkarna visade. Däremot uppgav båda lärarna att pojkar och flickor var lika aktiva under danslektionerna när dansaktiviteterna kom igång.

Lärarna berättar:

- *”några killar från årskurs 7 brukar ibland protestera när jag talar om att vi ska dansa på lektionen, då det säger att dans inte är en idrott”* (Lärare 1).
- *”Ibland säger de, åh nej, kan vi inte spela fotboll istället, men sedan tystnar de och då brukar det fungera bra.”* (lärare 2)

Att dans inte upplevs som en idrottsaktivitet var en av de uppfattningar som en av lärarna hade om elevers föreställningar om dansundervisning i skolan, som konsekvens av att många i det området istället ägnar sig åt aktiviteter som fotboll. Den andra läraren uppgav att det fanns några föreställningar som kan liknas vid fördomar om dans hos eleverna.

Pojkar från årsgrupp 8 och 9 hade en uppfattning om att dans kan vara till för alla, men att alla typer av dans inte är till för alla. Vidare kom det fram att eleverna efterlyser danser där man ägnar sig åt rörelser som är av en hårdare och tuffare karaktär. Pojkarna från årskurs 8 var överens om att dansen i skolan skulle vara roligare om man ägnade sig åt hiphop och street inspirerande danser. Eleverna nämnde vidare att klädstil och musiksmak som en viktig orsak till att man gillar en viss dansstil eller inte.

Några pojkar från årskurs 8 berättar.

- *"de är liksom inte ok för en kille att dansa lapdance, (skrattar) (elev 9)*
- *haha nä (fyller elev 10 i, och fortsätter vidare) eller balett, då är man ju homo...*

Några av flickorna från intervjuerna hade en föreställning om att dans är till för alla men att det är mer accepterat att ha ett dansintresse om man är tjej än som kille. Samt att det också hade en uppfattning om att killar inte vågar erkänna om det gillar att dansa.

En flicka från årskurs 9 berättar:

- *"killarna säger att dans är en tjejgrej, men de tycker att det är kul.. för när vi gör det så skrattar de." (elev 11)*
-

Roligaste respektive vanligt förekommande aktiviteter under idrott och hälsa

Några av flickorna svarade att bollsporter och aktiviteter där man jobbar i lag var roligast. Pojkarna uppgav samma typer av bollsporter och lagidrotter som det roligaste under lektionerna. På frågan om vilken som var den vanligaste förekommande aktiviteterna under idrottslektionerna var bollspel en aktivitet som alla intervjugrupper tog upp. Dans var en av de aktiviteter som samtliga grupper nämnde som den minst vanligt förekommande under idrottslektionerna.

Danser man ägnar sig åt i skolan

De danser som man ägnade sig åt på skolan var delvis pardanser som till exempel vals och bugg. Detta uppgav lärarna utifrån intervjun. Andra danser man ägnade sig åt på skolan var olika typer av rörelser till musik, samt att eleverna själva fick sätta ihop olika steg till musik som de själva valt. Lärarnas hade en uppfattning om att både pojkar och flickor uppskattade mer fria rörelser till musik, än pardanser. Dansundervisningen organiserades så att pojkar och flickor dansade tillsammans.

Utifrån samtliga intervjugrupper med eleverna framkom det att danser som vals, bugg och folkdanser inte tillhör elevernas favoritdanser i skolan. Både pojkar och flickor från intervjugrupperna nämnde hiphop, Street och dancehall som deras favorit dansstil. Vidare uppgav också samtliga grupper att rörelser till musik där man istället får skapa egen koreografi var något som både pojkar och flickor uppskattar, precis som lärarna också uppfattade. Majoriteten av de intervjuade flickorna upplevde att dansen som man ägnade sig åt i skolan var för lätta samt att det inte kändes motiverande. Pojkarna från årskurs 8 upplevde att dans ibland är svårt, då man måste hänga med i de olika dansstegen. Pojkarna från årskurs 9 uppgav att danserna i skolan är tråkigt när man måste följa efter lärarens steg.

En pojke från årskurs 9 berättar

- *"dans är kul om man själv får bestämma, "* (elev 12)
- *"typ som streetdance, fast som om man gör en egen lektion.."* (elev 13)

Att dansa med någon annan

Lärarnas uppfattningar om pojkars och flickors upplevelse av kroppskontakt under danslektionerna skiljde sig åt då lärare 1 ibland märkte svårigheter för flickor med kroppskontakt med pojkar under pardanser. Detta hänvisade han till deras religiösa bakgrund som inte tillåter sådan kroppskontakt.

Lärare 2 utsagor visar att kroppskontakt ibland kan vara problematiskt för en del elever men hänvisade inte till etnisk bakgrund eller religion utan beskrev istället elevens ålder som en faktor som påverkar hur eleverna upplever kroppskontakt till dans och

dansundervisning i skolan.

Några utsagor om elevers intresse och engagemang till dans.

Både pojkarna och flickorna från årskurs 9 upplevde ett värde med dansen i skolan, då det syftade till att det var viktigt för slutbetyget. Flickorna uttryckte ett större intresse av att dansa, men att det hellre ägnade sig åt dans utanför skolan, eftersom att dansen i skolan inte var tillräckligt utmanande. Pojkarna och flickorna från årskurs 8 nämnde inte betyg som motivation för att dansa i skolan utan syftade till dansen i sig. Pojkarna ville inte ha mer dans i skolan, utan ville hellre se mer lektioner med fotboll eftersom att det tyckte att det var för lite fotbollslektioner under idrotten. Flickorna efterlyste inte heller mer dans i skolan, men uttryckte att det skulle vilja ha en förändring i hur undervisningen organiserades

En flicka berättar

- *"våra danser är typ så här... klapp, klapp, steg, steg.. det är för lätt, man får inte använda hjärnan.."*

Detta avsnitt har behandlat elever och lärares utsagor om hur elever, d.v.s. pojkar och flickor upplever dans och dansundervisning i skolan. Några huvudsakliga resultat som jag kommer att analysera vidare i nästkommande avsnitt är

- Att lärare, flickor och pojkar delar en uppfattning om att dans är en aktivitet som flickor uppskattar mer än pojkar och att flickor har en positivare inställning till dans.
- Att dans i skolan är roligt om elever själva får utveckla danssteg och dansstilar
- Att några av pojkarna tar avstånd från vissa typer av danser, eftersom att det uppfattas för feminina.

Analys av resultat

I detta avsnitt är min avsikt att analysera resultaten från genomförda intervjuer. Här kommer jag att använda begreppen genuskonstruktion, maskulinitet, femininitet identitet, stil, symbol, cool och etnicitet/religion.

Att samtliga personer från de genomförda intervjuerna har en uppfattning om att dans är något som tilltalar flickor mer än pojkar blir intressant då flickorna från samma intervju inte uppger dans som något som de själva tycker bäst om, i alla fall inte i högre utsträckning. En tydlig uppfattning om att dans anses vara en aktivitet som ses som kvinnlig visas tydligt när en av pojkarna säger "*många har dans som hobby*" (syftar på flickorna som många).

Dansen kan här bli det som produceras till att vara en symbol som majoriteten av de intervjuade uppfattar som en kvinnlig aktivitet. Dessa antagande om vad som är typiskt manligt och kvinnligt visar Connell (2009) är något som ständigt skapas i samhället, genom trender och vilken syn som finns på vad som är manligt och kvinnligt. En konsekvens av att dansen förknippas som en symbol för kvinnlighet kan påverka elevers inställning och då främst pojkars inställning till dansundervisning i skolan. Detta tolkas som ett sätt att positionera sig som manlig, om vi väljer att tolka det som en del av genuskonstruktionen som Connell (2009) beskriver. Detta blir tydligt när vi studerar lärarnas utsagor angående elevernas inställning till dansundervisning, då lärarna upplevde att pojkarna visade ett tydligare avståndstagande mot dansundervisning i skolan än vad flickorna gjorde.

Om rörelser

Utsagorna visade på att dansstil hade betydelse för om man kunde ägna sig åt dans eller inte. Balett var ett av exemplen som de upplevde inte passade för pojkar. Detta kan åter igen kopplas till en typ av identitetsskapande och positionering gentemot det motsatta könet som Connell (2009) visar på i boken *Om Genus*. Där man jämför sig själv med de föreställningar om typiska beteenden som finns på män och kvinnor (Connell, 2009). Flickorna utsagor kan tolkas som att det är accepterat att vara intresserad av dans om man är flicka. Detta kan ses som en konsekvens av konstruktion av kvinnlighet, som beskrivs av Connell (2009). Detta bidrar till att flickor kan uttrycka och ges möjlighet att uppskatta olika dansstilar i större utsträckning än vad pojkarna gjorde enligt denna undersökning.

Tuffa steg och att vara cool

Att både pojkarna och flickorna efterlyste ”*tuffa steg*”, och hårdare typer av rörelser i danser kan kopplas till att unga i samma område tillsammans skapar symboler som uttrycker deras grupp för att stärka deras position samt att skapa tillhörighet (Lalander & Johansson, 2007). Samtliga elever efterlyser nyare och modernare typer av danser som till exempelvis hip-hop eller street.

Elevernas inställning och engagemang till dans

Dans i skolan upplevs mer motiverande när eleverna själv får använda den egna kreativiteten. Genom att pröva olika danssteg och rytmer får eleverna här utrymme att använda olika stilar som kan ses som ett uttryck och skapande av sin identitet (Lalander & Johansson, 2007). Att både pojkar och flickor vill använda steg med tuffare karaktär, kan delvis beskrivas som en konstruktion av manlighet i skolan och idrotten. Detta kan vara en konsekvens av att tuffa rörelser ibland förknippas som en symbol för manlighet. I motsats till elegans och skönhet som istället förknippas som en symbol för kvinnliga rörelser (Connell, 2009). De rörelser som förknippas med manlighet blir mer accepterat än rörelser som förknippas med kvinnlighet om vi skall tolka det från elevernas utsagor. Detta kan förklaras med att tuffhet står i likhet med att vara cool, som av Nordberg (2010) är det som är mer eftersträvarsvärt.

Manliga och kvinnliga uttryck i dans

Som Nordberg (2010) visar är det möjligt för en flicka att använda sig av manliga uttryck för att kunna beskriva sig som cool och därefter få status, än vad det är gångbart för en man att använda uttryck som är kvinnliga. Detta exempel visas i intervjusituationen med pojkarna från årskurs 8, där en av eleverna beskriver danser som lapdance och balett, som han beskriver det, inte är accepterat av killar, utan beskriver det som ”homo”. Detta kan också tolkas som ett uttryck för denna elevs förväntningar på heterosexualitet som finns och kan tolkas ur ett manlighetsskapande (Connell, 2009).

Etnicitet/ Religion.

En av lärarens hänvisade till elevens religion som bakomliggande orsak till avstånd till dansundervisning i skolan. Enligt läraren var detta utmärkande för flickorna avståndstagande till dansundervisning. Då deras religionsuppfattning inte tillät kroppskontakt mellan pojkar och flickor. Den etnocentrism som Elmroth (2008)

beskriver syns tydligt här i den form som dansundervisningen är organiserad. Då organiseringen av dansundervisningen i Sverige utgår från det som anses vanligast förekommande. Konsekvensen av detta blir att, i det här fallet, flickorna som inte tillåts delta på dansundervisningen om den innehåller kroppskontakt.

Diskussion

I kommande diskussion vill jag lyfta fram forskningsfrågorna som jag tagit utgångspunkt ur i denna studie. Dessa väljer jag att presentera var för sig för att tydliggöra vad och hur jag gjort för att finna svar på aktuell fråga. Genom den bakgrund som jag tidigare presenterat kommer jag nu tillsammans med resultat från intervjuerna diskutera det praktiska intresse som jag har funnit utifrån denna studie. Min uppfattning är att dans i skolan kan utvecklas genom förståelse av olika faktorer som påverkar dansundervisningen.

Hur upplever pojkar och flickor samt lärare dans i skolan?

Resultatet utifrån denna fråga visar att eleverna upplever dans som en symbol för kvinnlighet, d.v.s. att det är mer accepterat att vara intresserad av dans om man är flicka än vad det är om man är pojke. Resultaten från intervjuerna pekar också mot att pojkar i högre utsträckning visar på en negativ inställning innan dansaktiviteterna kommer igång under lektionerna i högre utsträckning än vad flickorna gör. Pojkarnas förhållningssätt till dans, att visa en negativ inställning innan dansaktiviteten kommer igång kan tolkas som positionering av manlighet (Connell, 2009) som stärks om man visar motstånd till sådant som förknippas med kvinnlighet, i det här fallet att dans i skolan uppfattas som en symbol för kvinnlighet enligt eleverna.

Har genus några betydelser i elevers förhållningssätt till dans?

Att både flickor och pojkar uppfattar dans som en symbol för kvinnlighet tycker jag tydligt visar på det Connell (2009) beskriver när hon talar om att genus är något som vi människor producerar och upprätthåller genom de föreställningar som finns om manlighet och kvinnlighet. Betydelsen av dans uppfattas som kvinnlig aktivitet, kan speglas i elevers inställning till dans, främst pojkars inställning till dans, då det kan finnas motstånd att som pojke visa intresse till en aktivitet som anses typisk kvinnlig (Connell, 2009) vilket jag tror kan begränsa en del elevers intresse för dans i skolan. Detta

motstånd till dans kopplar jag till pojkarnas negativa inställning innan dansaktiviteter i skolan kommer igång.

För att bryta uppfattningar och föreställningar vi har på manlighet och kvinnlighet, menar Davies (2003) att vi istället ska bryta denna typ av manlig och kvinnlig konstruktion så att vi istället suddar ut gränser och markörer för vad som är en typisk norm för manligt och kvinnligt. Att öka medvetenheten kring hur vi människor värderar rörelser inom dans, tror jag kan bidra till att motverka konstruktion av manlighet och kvinnlighet under dans i skolan. Genom att lyfta diskussioner om rörelser och föreställningar på kroppen bland elever kan dansen här bli ett verktyg för att öka elevers medvetenhet kring tankar och föreställningar om kroppsliga ideal. Eftersom att elevers attityder angående ideal kan få konsekvens för konstruktion av manlighet och kvinnlighet (Lundell & Meckbach, 2007), som jag i dagsläget upplever begränsas i elevers identitetsskapande och förhållningssätt till dans i skolan. För oss som lärare är det också viktigt att vara medveten om att dans i skolan är så mycket mer för eleverna än rörelser till musik.

Har dans någon betydelse för pojkar och flickors identitetsskapande?

Som jag tidigare presenterat ingår identitet som ett begrepp som i denna studie kan kopplas till genus. Connell (2009) presenterar individens sökande efter en identitet delvis kan sökas inom ramen för genus. Länken mellan identitet och dans kan förklaras som den typ av konstruktion av manlighet och kvinnlighet som Connell (2009) som menar att individen skapar sig en identitet genom att positionera sig som man eller kvinna. Detta bottnar i eleverna förhållningssätt till dans.

En majoritet av de elevernas som jag intervjuade hade kommentarer om att dansen i skolan upplevdes omotiverade, ur den synpunkten att själva dansstegen var antingen för lätta, som flickorna uttryckte det, eller som killarna menade ibland för tråkiga. Detta tycker jag visar på att elever själva har mycket att bidra med när det gäller själva utformningen av dans och dansundervisning i skolan. Detta kopplar jag till elever som har en annan religiös bakgrund än Svensk, som genom deras perspektiv kan påverka hur dansundervisningen kan utformas. Här kan eleverna använda stilar och symboler som upplevs värdefulla för deras identitetsskapande. Att dans kan bli ett uttryck för en elevs

identitet och intresse är något som jag tror kan vara viktigt att plocka upp i beaktande när man utformar dansundervisningen.

I denna diskussion har jag visat på en några faktorer som påverkar dansundervisning i skolan och som jag tror kan bidra till att dans kan vara problematiskt att organisera i skolan. Sammanfattningsvis handlar dessa om att dans enligt elever förknippas med kvinnlighet och att pojkarna då kan komma att visa ett visst motstånd mot dans för att positionera sig som pojke och att dans kan skapa utanförskap för elever med annan religiös bakgrund än svensk.

Diskussion om metod

Syftet med denna studie var att beskriva och förstå om och hur genus socialt konstrueras i elevers förhållningssätt till dans i skolan. Den kvalitativa undersökningsmetoden jag valde kändes efter genomförda intervjuer relevant utifrån det svar jag fick från eleverna samt att elevernas utsagor som också kunde diskuteras och analyseras utifrån teoretiska perspektiv. Elevernas betraktelse och utsagor var viktiga eftersom då syfte var inriktat på att söka förståelse. Valet att intervjua fyra grupper med fyra elever i varje grupp upplevdes relevant i eftersom att jag var ute efter kvalitativa utsagor som kunde kopplas till deras föreställningar och uppfattningar om dans. Under gruppintervjuerna upplevde jag att det var viktigt att se till att alla fick prata. Därför var det bra att jag som intervjuledare kunde fördela ordet till deltagarna. Om jag hade genomfört enskilda intervjuer med eleverna hade detta krävt mer tid av mig som intervjuledare och krävt mer av eleven. Genom att organisera gruppintervjuer kunde jag istället få ta del av fyra elevers förhållningssätt till dans samtidigt under en kort tid istället för att organisera och planera för enskilda intervjuer där jag bara hade fått svar från en enskild elev i taget.

Under själva gruppintervjuerna upplevde jag att eleverna kunde diskutera och sporra varandra i diskussioner som var givande för mina frågeställningar. Elevernas gestaltande var det som viktigt för att få fram just deras perspektiv vilket jag också upplevde att de fick möjlighet att göra genom dessa gruppintervjuer. Då undersökning endast är utförd på en skola har denna betydelse för resultatet då det blir en spegling av eleverna på den aktuella skolans förhållningssätt till dans som vi i denna studie får ta del av, och alltså

inte en allomfattande betraktelse av elevers förhållningssätt till dans i skolan.

Om jag genomför en större enkätundersökning hade denna kunna bidra till en förståelse för ett större antal elevers förhållningssätt till dans i skolan, vilket hade kunnat bidra till mer tyngd till hur elever förhåller sig till dansundervisning mer överskådligt. Detta hade också kunna möjliggöra en jämförelse mellan olika elevers förhållningssätt till dans i skolan från olika områden i Stockholm, och där jag kunnat analysera och diskutera elevers sociala bakgrund betydelse och stilskapande för en social konstruktion av genus. Denna utgångspunkt finner jag också intressant att föra vidare för senare forskning där man kan se denna studie som en början på en mer omfattande undersökning, som kan belysa faktorer som påverkar dansundervisningen i skolan kopplat till social klass, genus, identitet och etnicitet ur ett större perspektiv.

Käll- och litteraturförteckning

Backman, Jarl, (2008) Rapporter och uppsatser. Studentlitteratur

Berger, Peter & Luckmann, Thomas (1998) Kunskapssociologi-hur individen uppfattar

och formar sin sociala verklighet. Falun: Wahlström & Widstrand

Bourdieu, Pierre, (1999) *Den manliga dominansen*. Daidalos: Göteborg

Connell, Raewyn, (2009) *Om genus*. Daidalos: Göteborg

Davies, Bronwyn, (2003) *hur flickor och pojkar gör kön*. Liber: Stockholm

Eliasson, Rosmarie, (1994) *Metodvalet – en fråga om kön eller moral?* I Starrin, Bengt & Svensson, Per-Gunnar (red) *Kvalitativ metod och vetenskapsteori*. Studentlitteratur: Lund

Elmroth, Elisabeth (2008) *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Studentlitteratur: Lund

Fagrell, Birgitta, Larsson, Håkan, och Redelius, Karin, 2005-12-14. *Kön-Idrott-Skola, forskningsprojekt*. www.idrottsforum.org. (ISSN-1652-722). Electronic version.

Forsman, Birgitta (1997), *Forskningsetik. En introduktion*. Studentlitteratur: Lund

Lalander, Philip & Johansson, Thomas. (2007) *Ungdomsgrupper i teori och praktik*. Lund. Studentlitteratur.

Lindqvists, Anna, (2010), *Dans i skolan- om genus, kropp och uttryck*. Doktorsavhandling i Pedagogiskt arbete, nr. 34 Institutionen för estetiska ämnen. Umeå universitet

Lundvall, Suzanne & Meckbach Jane (2007) *Tid för dans*. I Larsson, H, Meckbach, J, (red) *Pedagogiska utmaningar*. Stockholm: Liber

Nordberg, Marie (2010) *Maskulinitet på schemat – pojkar, flickor och könsskapande i förskola och skola*. Stockholm: Liber

Redelius, Karin, (2004), *Vilka är vinnare och förlorare i ämnet idrott och hälsa*. Svensk idrottsforskning nr 4.

Skolinspektionen. (2010) *Flygande inspektion av ämnet idrott och hälsa*. Electronic version.
<http://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Flygande-tillsyn/Idrott-och-halsa/>

Ängquist, Liisa, (2006) *Dansande ungdom*. Studentlitteratur: Lund

Bilaga 1

2011-10-30.

Till målsman vars barn går i årskurs 8 och 9.

Hej!

Mitt namn är Emma och utbildar mig just nu till Idrottslärare. Jag går en kurs som heter självständigt arbete, där mitt uppdrag är att skriva en uppsats där jag undersöker ett område som jag finner intressant. Jag kommer att undersöka dans i skolan och hur det ser ut i undervisningen på Akallaskolan samt hur eleverna upplever dans och dansundervisning i skolan. Jag har valt gruppintervjuer som metod. Intervjuerna är tänka genomföras under en idrottslektion ca 10- 15 min. Idrottsläraren Dan har hjälpt mig att slumpvis välja ut några elever från klassen för att delta i intervjuerna som är dels frivillig för eleverna. Nu vill jag be dig som målsman om medgivande för att presentera resultatet av intervjun som ditt barn medverkat i. Intervjuerna är helt anonyma, vilket betyder att jag varken kommer att nämna namn eller vilken skola intervjuerna genomförts på. Om du har frågor kring intervjun eller annat får du gärna kontakta mig på emma.vahlberg@hotmail.com.

Om du har några invändningar mot denna intervju så kontakta gärna mig så snart som möjligt. Om du som målsman tycker att det är okej att det medverkar behöver du INTE kontakta mig, detta tolkar jag som ett Ja från din/er sida.

Med vänlig hälsning

Emma Vahlberg

Bilaga 2.

Intervjufrågor till elever

1. Kan ni berätta vad ni brukar göra under idrottslektionerna?
2. Vad är den vanligaste aktiviteten ni ägnar er åt?
3. Kan ni berätta om något som ni inte gör så ofta?
4. Vilken är den roligaste aktiviteten som förekommer under idrottslektionerna?
5. Kan ni berätta vad som är så kul med just den aktiviteten?
6. Hur ser man att någon tycker att en aktivitet är rolig?
7. Hur ser man på en klasskompis att en aktivitet är tråkig?
8. Tycker ni att ni ägnar mycket tid åt dans i skolan?
9. När brukar ni ha dans?
10. Vad tror ni att Pojkarna/flickorna tycker om dans?
11. Har ni intresse för dans? Dansar ni utanför skolan?
12. Tror ni att någon inte tycker om dans?
13. Hur känner ni innan lektionen om ni vet att det står dans på schemat?
14. Vad för sorts dans har ni i skolan?
15. Om ni fick bestämma innehållet i dans hur skulle det se ut då?
16. Vilka danser är roligast?
17. Finns det någon dans ni saknar i er undervisning?
18. Kan ni berätta om någon aktivitet som ni tycker är viktigt att ha på idrotten?
19. Kan ni berätta någonting som ni inte tycker känns lika viktigt?
20. Kan ni berätta vad som är viktigt att tänka på när man har dans i skolan?
21. Tycker ni att det är kul att dansa med killarna/ tjejerna?
22. Kan ni berätta hur ni upplever det att ha kroppskontakt med en kill/tjej när ni har dans?
23. Tror ni att det finns fördomar om dans?
24. Kan ni berätta lite om dansstilar? Vad har ni för favoritdans?
25. Skulle ni vilja ha mer av andra typer av dans i skolan?

Bilaga 3.

Intervjufrågor till verksamma idrottslärare.

1. När ni undervisar i dans i skolan, är det lätt att få med sig och engagera eleverna?
2. Vilka reaktioner får ni från eleverna när ni berättar att ni ska ha dans?
3. Tror du att det finns fördomar om dans bland eleverna, kan du berätta om du upplever att det existerar fördomar?
4. Kan du berätta om du upplever att tjejer har en negativ attityd mot dans?
Om så är fallet, Hur kommer den till uttryck?
5. Kan du berätta om killarna har en negativ attityd mot dans?
Om så är fallet, Hur kommer den till uttryck?
6. Hur upplever du flickornas engagemang under danslektionerna? Är det aktiva, försöker de efterlikna och lära sig nya rörelser?
7. Hur upplever du pojkars engagemang under idrottslektionerna? Är det aktiva, försöker efterlikna och lära sig nya rörelser?
8. Kan du berätta lite om hur ni organiserar dansundervisningen i skolan?
9. Finns det motstånd hos de båda könen mellan att ha kroppskontakt?